

ORGANIZACJA I KOORDYNACJA POBRANIA TKANKOWEGO

Dorota Polak

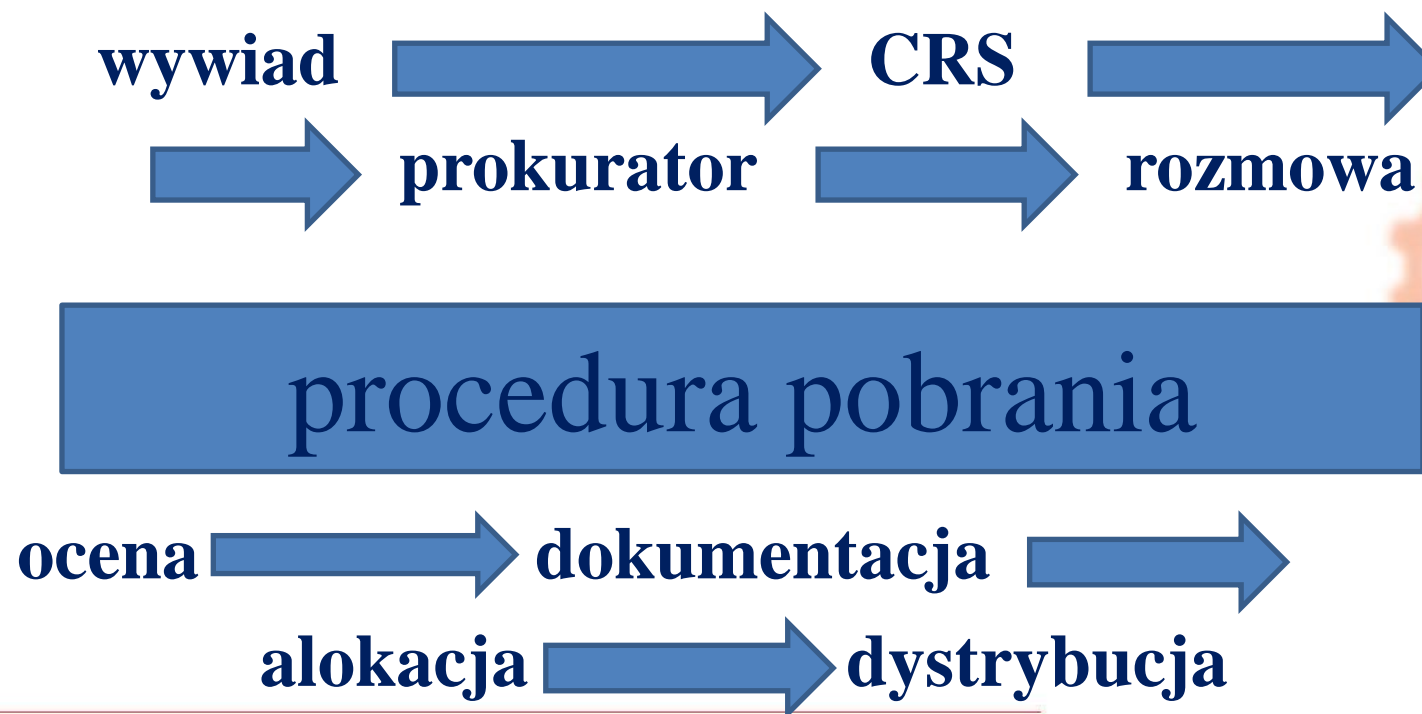
Bank Tkanek Oka w Warszawie

SZKOLENIE Z ZAKRESU STANDARDÓW SZPITALNEGO
SYSTEMU JAKOŚCI W ZAKRESIE DAWSTWA NARZĄDÓW
I TKANEK ORAZ ICH WDROŻENIA

Organizacja i koordynacja pobrania tkankowego

Schemat postępowania:

Organizacja i koordynacja pobrania tkankowego

Rola koordynatora szpitalnego

W celu zwiększenia liczby pobieranych tkanek i zaspokojenia osób oczekujących na przeszczep tkanek na długich listach oczekujących – wiele szpitali zatrudnia koordynatorów szpitalnych.

To ONI przeprowadzają identyfikację wszystkich możliwych do zaakceptowania dawców tkanek, poprzez dostęp do rejestru zgonów w szpitalu.

Zatem każdy zmarły, niezależnie od mechanizmu śmierci, traktowany jest przez koordynatorów jako prawdopodobny/potencjalny dawca tkanek (wyjątek stanowią ewidentne przeciwwskazania do dawstwa tkankowego).

Organizacja i koordynacja pobrania tkankowego

Szpitalny koordynator tkankowy analizuje historię choroby w kierunku ewentualnego pobrania tkankowego.

Po wykluczeniu bezwzględnych przeciwwskazań, kontaktuje się z bankiem tkanek.

Sprawdza ewentualny sprzeciw w CRS.

Kontaktuje się z prokuraturą / policją (jeśli jest wymagane).

Przeprowadza rozmowę z bliskim dawcy (kontakt telefoniczny) – wywiad społeczny + pozostałe formy sprzeciwu.

Autoryzacja pobrania – uzyskanie zgodnego z prawem pozwolenia na pobranie komórek, tkanek i narządów.

Organizacja i koordynacja pobrania tkankowego

Skąd pozyskać tkanki, czyli miejsca pobrań:

- Blok operacyjny (pobrania narządowe) - dawcy DBD
- Sala sekcyjna (Zakład Medycyny Sądowej) - dawcy DCD
- Prosektorium (Zakład AP w szpitalach) - dawcy DCD
- Dom pogrzebowy - dawcy DCD

Organizacja i koordynacja pobrania tkankowego

Oględziny ciała:

- pod kątem urazów, oznak dożylnych iniekcji, zmian ropnych, tatuaży, głębokich odleżyn lub innych oznak sugerujących aktywny stan zapalny lub przynależność do grupy ryzyka;
- pod kątem zmian zwyrodnieniowych kości i stawów, osteoporozy oraz innych układowych schorzeń tkanek szkieletowych;
- pod kątem zachowania ciągłości tkanki skórnej;

Oględziny całych gałek ocznych :

- pod kątem uszkodzeń, ropnych wysięków, stanów zapalnych.

Organizacja i koordynacja pobrania tkankowego

ZAZNACZ POLE W KWADRACIE I WSKAZAĆ ŻĄDANĄ CZĘŚĆ

☐ głowa, oczy, uszy	☐ dłoń: część grzbietowa	☐ stopy- palce, obszar między palcami
☐ usta	☐ palec: obszar między palcami	☐ nogi góra i dół - tył i przód
☐ szyja	☐ brzuch	☐ plecy (jeżeli jest możliwość)
☐ pachy		
☐ ręce, ramiona, przedramiona		

ZAZNACZ SWOJE OBSERWACJE NA SVT WŁOCE CIAŁA

	<p>A Otarcie</p> <p>B Bąrdz</p> <p>C Gips</p> <p>DFIB Ślady po Defibrylatorze</p> <p>ET Zglebnik Wewnętrznychawiczny</p> <p>EKG Jednorazowe elektrody</p> <p>FC Cewnik</p> <p>FX Złamanie</p> <p>GSW Rana Postrzałowa</p> <p>H Krwawk/Siniec</p> <p>ID Identyfikacja</p> <p>O Pobranie organów</p> <p>NP Nakłucia w kier.narkomanii</p> <p>TT Tatuaz</p> <p>W Wenflon(śląd po wenflonie/włkciu podobojczykowym)</p> <p>Inne niepokojące.....</p>	
--	--	--

ZAZNACZ PONIŻEJ TYLKO W PRZYPADKU JEŚLI ISTNIEJE!

☐ Dożylny lub podskórny niemedyczny użycie narkotyków (zbadaj dokładnie tatuaze)
☐ Plesniawka lub opryszczka ust
☐ Żółtaczka
☐ Hepatomegalia
☐ Odleżyny
☐ Rozległe zmiany skórne np. łuszczyca

Dokonałem/am pełnych oględzin dawcy i zgodnie z moją wiedzą, nie znalazłem/am dowodów na dożylny użycie narkotyków lub jakichkolwiek innych dowodów mogących stanowić przeciwwskazanie do pobrania tkanki oka.

Data / godzina : _____ Podpis: _____

Bank Tkanek Oka
02-001 Warszawa, Al. Jerozolimskie 87
tel./fax, 22 670 13 88
e-mail: bto@post.pl

**Formularz:
Historia pobrania tkanki**

Nr donacji: _____

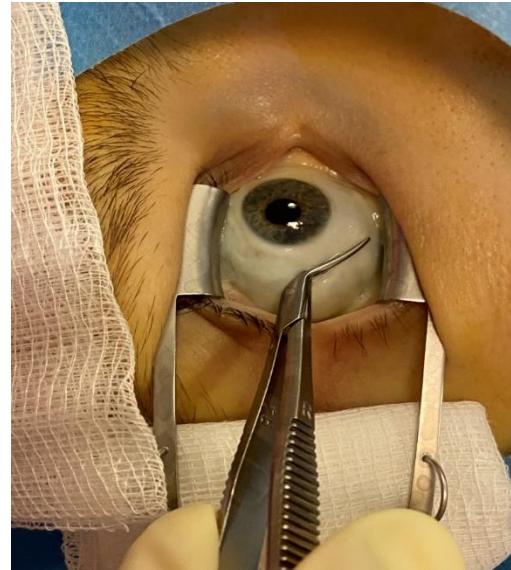
	OL		OP																					
Powieki	☐ Normalne ☐ Obrzęknięte	☐ Zranienie ☐ Siłuzzenie	☐ Normalne ☐ Obrzęknięte	☐ Zranienie ☐ Siłuzzenie																				
Wielkość Zrenicy	mm		mm																					
Kolor Tęczówki	☐ Niebieski ☐ Brązowy ☐ Zielony	☐ Piawny ☐ Szary ☐ Inny	☐ Niebieski ☐ Brązowy ☐ Zielony	☐ Piawny ☐ Szary ☐ Inny																				
Spojówka / Twardówek	☐ Normalna ☐ Obrzęknięta ☐ Żółta ☐ Przekrwiona	☐ Porażona ☐ Wybroczyły ☐ Skrzydyk ☐ Inne	☐ Normalna ☐ Obrzęknięta ☐ Żółta ☐ Przekrwiona	☐ Porażona ☐ Wybroczyły ☐ Skrzydyk ☐ Inne																				
Rogówka	☐ Otwórka Siaracza ☐ Wyschnięcie	☐ Wady Inne	☐ Otwórka Siaracza ☐ Wyschnięcie	☐ Wady Inne																				
Przejrzystość	1. Przejrzysta	2. Mętna	3. Nieprzejrzysta	4. Przejrzysta																				
	5. Mętna	6. Nieprzejrzysta																						
Soczewki	☐ Soczewka ☐ Siłuzna soczewka ☐ Brak soczewki	☐ Soczewka ☐ Siłuzna soczewka ☐ Brak soczewki																						
Wykres Rogówki																								
Uwagi	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Producent</th> <th>Numer zestawu</th> <th>Data ważności</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Zestaw do pobrania</td> <td>BTO</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zestaw do (Prep KIT)</td> <td>Panop</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Zarekawki</td> <td>BTO</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Ocznik</td> <td>Euro Centrum</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>					Producent	Numer zestawu	Data ważności	Zestaw do pobrania	BTO			Zestaw do (Prep KIT)	Panop			Zarekawki	BTO			Ocznik	Euro Centrum		
	Producent	Numer zestawu	Data ważności																					
Zestaw do pobrania	BTO																							
Zestaw do (Prep KIT)	Panop																							
Zarekawki	BTO																							
Ocznik	Euro Centrum																							

Dotyczy procedur nr 4 i 5

Organizacja i koordynacja pobrania tkankowego

Pobranie tkanek odbywa się zgodnie z procedurami wewnętrznymi banków. Zawsze należy pamiętać, aby zachować należyty wygląd ciała dawcy po zakończonym pobraniu.

Pobranie płatków rogówkowo-twardówkowych

Organizacja i koordynacja pobrania tkankowego

kość mielona

owodnia

Organizacja i koordynacja pobrania tkankowego

serce

osierdzie

tętnica płucna i aorta

Organizacja i koordynacja pobrania tkankowego

Przechowywanie:

- Płatki rogówkowo-twardówkowe: pożywka Eusol C, czas przechowywania max 14 dni, temp. 2-8°C.

Organizacja i koordynacja pobrania tkankowego

Przechowywanie:

- Chrzątka żebrowa: max. 3 lata, temp. 4-8°C.
- Zastawki serca: max. 5 lat w ciekłym azocie, temp. -70°C max. 30 dni.
- Zastawki po rozmrożeniu, mogą być przechowywany w lodówce, w temperaturze 2-6°C max. 24 godziny.

Pozostałe tkanki...

- Max 5 lat, temp poniżej -60°C.

Organizacja i koordynacja pobrania tkankowego

Dokumentacja każdego dawcy tkankowego musi zawierać:

- nazwę i adres podmiotu pobierającego tkanki;
- dane identyfikacyjne dawcy tkanek (dane osobowe oraz numer donacji);
- dane pracownika, który dokonał identyfikacji dawcy;
- datę i godzinę śmierci dawcy;
- warunki przechowywania zwłok (godzinę umieszczenia zwłok w chłodni i godzinę ich wyjęcia z chłodni);
- datę i godzinę pobrania tkanek;
- opis miejsca, w którym dokonano pobrania tkanek (sala operacyjna, sala sekcyjna, dom pogrzebowy);
- dane pracownika, który dokonał pobrania tkanek;
- zastosowane procesy i czynności przy pobraniu tkanek;
- opis zastosowanych odczynników i roztworów;
- dane identyfikujące pobrane tkanki, w tym pobranie próbek np. krwi do badań.

Organizacja i koordynacja pobrania tkankowego

Transport do ośrodka przeszczepowego w celu transplantacji (firma kurierska).

Oznakowania pojemnika transportowego pobranych tkanek, powinno zawierać następujące informacje:

- a) „KOMÓRKI I TKANKI” oraz „OSTROŻNIE”,
- b) nazwę, numer telefonu i adres podmiotu, do którego pojemnik ma być dostarczony,
- c) dane osoby kontaktowej, adres i numer telefonu na wypadek zaistnienia istotnych zdarzeń niepożądanych,
- d) dane docelowego podmiotu (adres i numer telefonu) oraz dane osoby, z którą należy skontaktować się w celu przekazania pojemnika,
- e) datę i godzinę rozpoczęcia transportu,
- f) określenie warunków, w jakich ma odbywać się transport, z uwzględnieniem zapewnienia jakości i bezpieczeństwa tkanek,
- g) w przypadku produktów zawierających żywe komórki lub tkanki, ostrzeżenie „NIE NAPROMIENIOWYWAĆ I NIE ZAMRAŻAĆ”,
- h) jeżeli tkanki mają wynik pozytywny w badaniu na obecność markera choroby zakaźnej, ostrzeżenie „ZAGROŻENIE BIOLOGICZNE”,
- i) specyfikacje dotyczące warunków przechowywania tkanek w czasie transportu (np. „NIE ZAMRAŻAĆ”).

Organizacja i koordynacja pobrania tkankowego

Dystrybucja rogówek następuje w oparciu o Krajową Listę Osób oczekujących na przeszczep. Aktualnie, zarejestrowanych jest na niej około 6 tys. osób.

- Warunkiem otrzymania przeszczepu jest wpisanie chorego na KLO przez ośrodek kwalifikujący do przeszczepu.
- Lista prowadzona ma zasięg ogólnopolski.
- Dystrybucję przeszczepów rogówki prowadzą Banki składając ofertę ośrodkom przeszczepowym.
- Zasady alokacji ściśle określają, który Bank zaopatruje dany region w materiał przeszczepowy (dotyczy listy planowej).
- Brak regionalizacji dotyczy listy pilnej.
- Bank każdorazowo po wysłaniu rogówki do ośrodka przeszczepiającego sporządza i przesyła do Poltransplantu protokół alokacji i dystrybucji.
- Po przeszczepieniu ośrodek przeszczepiający dokonuje odpowiedniego wpisu na www.rejestry.net oraz przesyła do Poltransplantu protokół wyboru biorcy, a w następnej kolejności **raport pooperacyjny** do BTO z którego otrzymał tkankę.

Organizacja i koordynacja pobrania tkankowego

Nie każdy zgon = pobranie !

Nie każde pobranie = przeszczep !

70% pobranych tkanek (rogówek) nadaje się do przeszczepu.

Pozostałe 30% odrzucane są z powodu dodatnich wyników badań laboratoryjnych lub z powodu niewystarczającej oceny morfologicznej pobranej tkanki.

Ciekawostki (dot.rogówek):

- Męską rogówkę można przeszczepić kobiecie (i odwrotnie);
- Lewą rogówkę dawcy, przeszczepić w prawym oku biorcy;
- Rogówkę 30 letnią przeszczepić 70cio latkowi;
- Nie wykonuje się zgodności tkankowej;

Organizacja i koordynacja pobrania tkankowego

Podsumowanie:

Pobrania tkankowe mają duży potencjał, niestety nie wykorzystany w 100%.

Wykorzystajmy to w ramach projektu POWER:

- wzmocnijmy rolę / funkcję/ stanowisko koordynatora szpitalnego, aby jego praca nie była „przy okazji”;
- stwórzmy stanowisko koordynatora tkankowego w ZMS;
- usprawnijmy system przekazywania informacji o możliwości pobrania tkanek od dawców, od których odstąpiono od pobrania narządów;
- stwórzmy prężnie działające zespoły pobierające w szpitalach;
- otwórzmy prosektoria i drzwi ZMS w weekendy.

*„Nie zabieraj swoich organów do nieba...
Tam wiedzą, że one potrzebne są tutaj”*

**Narządy ratują życie,
a tkanki poprawiają jakość życia milionom osób.**

